

120819 Elfte söndagen efter Trefaldighet Björn Helgesson

Tro och liv

Ikväll vill jag prata lite om stolthet. För mig är det i första hand ett positivt ord. Men genom bibelorden påminns jag om att stolthet kan innebära många olika saker. I den första texten vi lyssnade till fick vi veta att Gud tänker döma allt som är övermodigt och stolt. På många platser i bibeln varnas för stolthetens risker.

Den goda stoltheten är släkt med en god självkänsla och vår skapande kreativitet. Bibeln lär att vi är skapade till Guds avbild och att allt Gud skapat är gott, alltså också vi. Gud ser med glädje när vi går med högburet huvud, nöjda och glada. Vare sig vi är stolta över våra barn, över ett väl utfört arbete eller detta vackra när vi känner oss hemma i oss själva. Det är en god stolthet. Den får vi önska oss själva och varje annan människa. Motsatsen är väl missmod, självförakt och allmän gnällighet som sprider galla.

Men riktigt så enkelt är det inte. Stolthet är ett vidare begrepp. Redan i början av bibeln finns historien om Babels torn. Där berättas det om hur mänskligheten hade ett gemensamt språk och börjar bygga ett torn som skulle nå upp till himmelen. Guds reaktion kan tyckas märklig. Dessa ord läggs i Guds mun: *"Detta är bara början. Nu är ingenting omöjligt för dem, vad de än föresätter sig. Låt oss stiga ner och skapa förvirring i deras språk, så att den ene inte förstår vad den andre säger."* (1 Mos. 11:7)

Vad har Gud emot vår förmåga, mot att ingenting är omöjligt? Knappast vill författaren säga att Gud känner sig hotad av människans förmåga. Nej, det är för vår skull, för livets skull Gud agerar. Mänsklig kraft och kreativitet utan relation till Gud får konsekvenser vi inte kan överblicka. Destruktiva konsekvenser. Nog kan vi se det runt omkring oss. Som skuggor. Också de godaste föresatser får baksidor som hotar livet självt. Som om vi var bärare av förmågor vi saknar visdom att hantera. Nyfikenheten på elektronernas dans blev till atombomber, längtan att minska lidandet gav upphov till neurosedynnet, vår vilja att genom tillväxt övervinna fattigdomens förbannelse blev till en tillväxtkarusell som vi inte hittar ut ur och som föröder jorden. All vår kunskap och förmåga skapar i en värld utan Gud återvändsgränder. Berättelsen om språkföbistring är beskrivningen av en räddningsaktion.

När jag precis fått körkort ingick jag i en ungdomsgrupp i Åsbro. Jag hade precis haft ett härligt snöbollskrig med några lite yngre grabbar, Klas, Jonas och Håkan. Kvällen var slut. Jag satte mig i bilen, startade och la i backen. Då rycktes dörren upp och jag fick en skovel snö i ansiktet. Genast kastade jag mig ur bilen för att ge igen. Efter tre meter slogs jag av en viss tanke och vände mig om. Min bil backade just i väg utan förare och betade av stolpe efter stolpe av staketet. Sådan är människans stolta kraft när den tappat bort Gud. Det är denna sida av människans stolthet bibeln varnar för.

Gud har inget emot den skapande människan, Gud älskar att se människor med god självkänsla. Men på ett grundläggande plan har vi gått vilse så allt gott bär med sig en skugga som hotar att översvämma oss. Sex dagar för att skapa och råda, den sjunde för att erkänna Guds herravälde över allt. Det symbolspråket lär oss var det gått snett. Det handlar inte om att det skulle vara fel att klippa gräset på en söndag utan om att vi alla har fötts in i en tillvaro som gått vilse. Det kan beskrivas teologiskt, det kan även beskrivas med evolutionens språk. Ingen som ser sig omkring kan förneka det.

Den kristna tron beskriver detta som att vi alla syndat och gått miste om rättfärdigheten. Att vi alla placerat oss själva på Guds plats. När vi själva blir Gud kommer mycket på köpet. På det religiösa området följer självrättfärdigheten. Jesus hittade på en berättelse om två män som bad som han berättade för de som litade på sin egen rättfärdighet och såg ner på andra. Det var inte så att Farisén handlade fel. Han levde som vi borde leva. Fariséer var och borde få vara förebilder i att ta livet på allvar. Felet var att de litade på sin egen förmåga på ett felaktigt sätt. Hans stolthet över sin egen förmåga hade fått fel fokus.

Gud ser med glädje på vår kreativitet, vår starka vilja och all mänsklig förmåga. Till Guds avbild är vi skapade. Gud har ingenting emot den stolthet som kan översättas med god självkänsla och glädje. Men vi som vill följa Jesus behöver hela tiden ge utrymme för lovsången till Gud, vi behöver odla tacksamhetens livshållning. Allt vi har är Guds gåva. Tro är inte en förmåga utan beroende. Jesus räcker fortfarande ut handen till dig och mig för att befria oss från oss själva. Han vill hjälpa oss ner från tronen för den är hans. När stolthet och beroende går hand i hand är tron frisk. De ögonblick detta sker kan vi inte förakta någon annan. Så här sa Paulus: *”Men vad kan vi då berömma oss av? Allt beröm är uteslutet. Genom vilken regel? Genom gärningarna? Nej, genom trons regel.”* (Rom 3:27)

Den helt lagade relationen till Gud får vi vänta på. Det är inte så att jorden skulle vara ett paradiset om alla var kristna. Kristet liv kan nästan vad som helst kallas. Ingen av oss kommer längre än till att gå på gång vända om och famla efter Jesu hand. Jag griper kring Jesus, han som var hel. Han som kallar mig vän. En dag kommer du och jag att få vara hela. Då kommer det inte längre att finnas en skugga bakom allt vi gör, inte i våra relationer, inte i vår forskning. All stolthet kommer då att vara frisk. Alla snöbollskrig kommer att få ett lyckligt slut.

Amen

Psalmer: 55, 34: 4-6, 582:4